

สรุปเนื้อหา

โครงการอบรมเยาวชนเตรียมพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน หลักสูตร “คนรุ่นใหม่ พร้อมก้าวไกล สู่ AEC” ระหว่างวันที่ 26 – 27 สิงหาคม 2557 ณ ห้องประชุมจีระ บุญมาก ชั้น 3 อาคารสยามบรมราชกุมารี สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า)

1. ปาฐกถาพิเศษ : “คนรุ่นใหม่ : บทบาทผู้นำมืออาชีพของประชาคมอาเซียน”

โดย ศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ อารังธัญวงศ์ ผู้อำนวยการ ศูนย์อาเซียนและเอเชียศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า)

การเป็นผู้นำ (นักบริหาร) มืออาชีพของประชาคมอาเซียน จะต้องเป็น 1) มีวิสัยทัศน์ที่มั่นคงและยั่งยืน 2) มีความสามารถในการทำให้เป็นที่ประจักษ์ 3) มีความสามารถในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ที่ท้าทาย 4) มีความสามารถในการจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องและบรรลุผลได้ 5) มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูง 6) มีความสามารถในการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งความสำเร็จ 7) มีอัตลักษณ์ในการทำงานเป็นทีม 8) เป็นแบบอย่างที่ได้รับการยกย่องจากสาธารณชน 9) มีระบบธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และประการสำคัญการเป็นผู้นำมืออาชีพของประชาคมอาเซียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจประชาคมอาเซียนในสามเสาหลัก อันได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Culture Community) ความเข้าใจเรื่องการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และการเป็นผู้นำรุ่นใหม่ในประชาคมอาเซียน จะต้องมีการเตรียมตัวในเรื่องภาษาอังกฤษ ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และมีความรอบรู้เกี่ยวกับสภาพการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของประเทศสมาชิกอาเซียน

2. การบรรยายเรื่อง “อาเซียน” ความสำคัญของความหลากหลายเชิงสถานภาพ : “ความร่วมมือระหว่างรัฐบาลในประเทศอาเซียน (ASEAN Inter-governments) VS ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community)”

โดย คุณอรรถยุทธิ์ ศรีสมุทร อธิบดีกรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ

2.1 ความสำคัญของอาเซียนต่อประเทศไทย

อาเซียนมีศักยภาพในเรื่องประชากร ขนาดเศรษฐกิจ รวมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของโลก สำหรับประเทศไทยมีประชากรจำนวน 67 ล้านคน เป็นอันดับ 4 ของอาเซียน มีผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ (GDP) เป็นอันดับ 2 รองจากอินโดนีเซีย รายได้ต่อหัวเป็นอันดับ 4 การค้ารวม (นำเข้าและส่งออก) เป็นอันดับ 2 รองจากสิงคโปร์ มีการลงทุนจากต่างประเทศเป็นอันดับ 5 และมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาเป็นอันดับ 2 รองจากมาเลเซีย สำหรับศักยภาพด้าน SME ประเทศไทยมีศักยภาพในด้านความสะดวกในการจัดตั้งธุรกิจเพียงอย่างเดียว ในขณะที่ประเทศอื่นๆ มีศักยภาพในหลายๆ ด้าน เช่น สิงคโปร์มีศักยภาพด้านภาษา

เทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐาน ความสะดวกในการจัดตั้งธุรกิจ ความสะดวกในการขอสินเชื่อ และการส่งเสริม SMEs โดยภาครัฐ เป็นต้น สำหรับประโยชน์ที่ไทยจะได้รับจากอาเซียน สามารถแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเมือง ทำให้มีความมั่นคงทางการเมือง มีค่านิยมและท่าทีร่วมกันในเวทีระหว่างประเทศ สามารถร่วมแก้ไขปัญหาข้ามชาติร่วมกัน และมีอำนาจต่อรองในการเจรจากับต่างประเทศเพิ่มขึ้น ด้านเศรษฐกิจ สามารถเพิ่มตลาดการค้า ลงทุน การค้าบริการ ลดต้นทุนการผลิต (วัตถุดิบ แรงงาน เงินทุน) ขยายโอกาสด้านเศรษฐกิจ FTA ระหว่างกลุ่ม และด้านสังคม พัฒนามนุษย์โดยรวม แก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อสังคม เช่นโรคระบาดต่างๆ ยาเสพติด ร่วมมือกันในการลดผลกระทบที่เกิดจากสิ่งแวดล้อม ภัยพิบัติ และสร้างอัตลักษณ์อาเซียน

2.2 โอกาสและความท้าทายของประเทศไทยในอาเซียน

สินค้าไทยที่ได้เปรียบสินค้าเกษตรและอุปโภคบริโภค เช่น ข้าว กล้วยไม้ ผลไม้สดและแปรรูป อาหาร สินค้าหัตถกรรม เช่น ผ้าไหม ของตกแต่งบ้าน สินค้าอุตสาหกรรม เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ รถยนต์และชิ้นส่วน สินค้าที่ไทยเสียเปรียบ สินค้าที่มีข้อกังวลว่าจะได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้าในอาเซียน เช่น น้ำมันปาล์ม (มาเลเซีย) เมล็ดกาแฟ (เวียดนาม) มะพร้าว (ฟิลิปปินส์) และชา (อินโดนีเซีย) ภาคบริการที่ไทยได้เปรียบ คือ การท่องเที่ยว ภาคบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว อาทิ ร้านอาหาร และโรงแรม บริการด้านสุขภาพ เช่น โรงพยาบาล บริการสปา นวดแผนไทย บริการที่ไทยเสียเปรียบสาขาที่มีข้อกังวลว่าจะได้รับผลกระทบ เช่น โลจิสติกส์ โทรคมนาคม สาขาที่ต้องใช้เงินลงทุน และเทคโนโลยีสูง ธุรกิจสถาปนิกขนาดกลางและขนาดเล็ก สำหรับประเด็นที่ทำนายของอาเซียน ประกอบด้วย 1) ความแตกต่างด้านเชื้อชาติ ศาสนา ระดับการพัฒนา 2) ความแตกต่างสถาบันการเมืองเศรษฐกิจ สังคม 3) การแข่งขันของมหาอำนาจสหรัฐ รัสเซีย จีน อินเดีย ญี่ปุ่น 4) การแข่งขันเพื่อแย่งชิงทรัพยากร แรงงาน ตลาด เงินทุน 5) ความผันผวนของระบบการเงินและเศรษฐกิจและการจัดทำ FTA 6) ความผันผวนของระบบการเงินและเศรษฐกิจ และการจัดทำ FTA และ 7) ผลประโยชน์แห่งชาติ ที่ทำให้เกิดการแข่งขันในภูมิภาคและเกิดความไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน

2.3 การเตรียมพร้อมสำหรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

- 1) สร้างการรับรู้และความเข้าใจข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
- 2) วิเคราะห์ผลกระทบ ทั้งบวกและลบ
- 3) กำหนดยุทธศาสตร์รองรับ
- 4) สร้างความเข้าใจ การรับรู้สู่ประชาชนในพื้นที่ โดยเฉพาะกลุ่ม ผลกระทบ เพื่อปรับตัว
- 5) ขยายผลสำหรับกลุ่มที่มีโอกาส ใช้จุดแข็งที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 6) พัฒนาบุคลากร เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง
- 7) ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ของประเทศ
- 8) สร้างเครือข่ายร่วมภาครัฐ เอกชน เพื่อร่วมดำเนินการต่างๆ

3. การอภิปรายเรื่อง “ชีวิตการทำงานในต่างแดน (ประเทศอาเซียน) : บันไดสู่การเป็นผู้นำมืออาชีพ”

โดย คุณอภิรักษ์ วัชรสินธุ์ รองกรรมการผู้จัดการอาวุโส ด้านประสานกิจการสัมพันธ์ บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน), ม.ล.ชาญโชติ ชมพูนุท ประธานคณะกรรมการด้านทุนมนุษย์ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และคุณนิพิฐ อิศรางกูร ณ อยุธยา ประธานสภาธุรกิจไทย-อินโดนีเซีย

3.1 การเตรียมพร้อมสำหรับการทำงานในต่างแดน

จะต้องมีความตั้งใจในการทำงานในต่างประเทศ ต้องรู้จักตัวเอง องค์กรที่ทำงาน ค่านิยม วัฒนธรรมองค์กร และสังคมวัฒนธรรมของประเทศที่จะไปทำงาน และจะต้องมีการเตรียมพร้อมด้านภาษาอาเซียน ถ้าด้านการผลิตและการส่งเสริมภาษาถิ่นเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการประสานงานในการทำงาน

3.2 ปัญหาการทำงานในต่างแดน

ปัญหาส่วนตัว homesick หรือ ภัยธรรมชาติ พายุ น้ำท่วม สำหรับการแก้ปัญหา ปัญหาทุกปัญหามีทางออกซึ่งจะต้องมีการสื่อสาร ว่าเกิดปัญหาอะไรขึ้น เพื่อจะได้นำไปสู่การช่วยการแก้ปัญหาและควรมีน้ำใจช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกัน

3.3 ปัจจัยความสำเร็จสำหรับการทำงานในต่างแดน

ปัจจัยความสำเร็จ ขึ้นอยู่กับความตั้งใจของตัวเองว่าจะสามารถประสบความสำเร็จ (stepping stone) จะต้องสำรวจจุดแข็ง จุดอ่อนของตนเอง มีการวางแผนชีวิตว่ามีจุดมุ่งหมายในการทำอะไร และศึกษาหาความรู้ และวางแนวทางสำหรับการไปสู่จุดหมาย และต้องมีการเรียนรู้ตลอด เมื่อเกิดปัญหาจะต้องหาทางในการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้องและเหมาะสมแล้วจะประสบความสำเร็จในชีวิต

4. บรรยายพิเศษ “เส้นทางมืออาชีพสู่ความสำเร็จในการทำงานต่างแดน”

โดย คุณชินโรส เบญจชกุล รองกรรมการผู้จัดการด้านทรัพยากรบุคคล CP Vietnam Corporation

บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) เป็นหนึ่งในองค์กรที่อยู่ในเวียดนาม ที่ทำประโยชน์เพื่อสังคม โดยมีปรัชญาการลงทุนที่ยึดถือนโยบาย 3 ประโยชน์ ประกอบด้วย การยึดถือหลักต่อผลประโยชน์ประเทศที่ไปลงทุน ประโยชน์ต่อประชาชนในประเทศที่ไปลงทุน และประโยชน์ต่อพนักงานและบริษัท สำหรับปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จในการทำงานนั้นคุณชินโรส เบญจชกุล ได้กล่าวถึงมี **ประการแรก** การเตรียมพร้อมสำหรับการทำงานในต่างแดน ได้แก่ การศึกษาความเป็นอยู่ กฎหมาย และวัฒนธรรมประเทศที่จะไปทำงาน **ประการที่สอง** ภาษาของประเทศที่ไปทำงานในต่างแดน ซึ่งภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการสื่อสารในการทำงานและการใช้ภาษาเดียวกันกับประเทศที่ไปทำงานทำให้เกิดความเชื่อมั่นในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งในช่วงแรกที่คุณชินโรส เบญจชกุล ใช้ล่ามในการสื่อสารการทำงาน แต่ต่อมาได้เลิกใช้ล่ามและใช้วิธีการสื่อสารเอง ซึ่งทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากขึ้นและได้รับความเชื่อมั่นจากลูกน้อง **ประการที่สาม** การเรียนรู้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน เช่น หน่วยงาน

ท้องถิ่น หน่วยงานรัฐและเอกชนของทั้งประเทศไทยและเวียดนาม **ประการที่สี่** การทำงานจะสำเร็จขึ้นอยู่กับทีมงานในต่างแดนและพันธมิตร ซึ่งจะต้องอาศัยความสัมพันธ์ของคนเป็นที่ตั้ง ต้องปรับตัวเข้าหาคนในประเทศนั้นๆ มากกว่าให้เขาปรับตัวเข้าหาเรา และจะต้องมีการสร้างความสัมพันธ์เพื่อประโยชน์ในการทำงาน

5. อภิปราย “ประสบการณ์ตรงจาก “คนรุ่นใหม่มีมืออาชีพ” ที่ไปทำงานในประเทศอาเซียน”

คนทำงาน-นักบริหารรุ่นใหม่ที่มีประสบการณ์ตรงในการไปทำงานในประเทศอาเซียน

โดย คุณชินโรส เบญจชวกุล รองกรรมการผู้จัดการด้านทรัพยากรบุคคล CP Vietnam Corporation

คุณไกรสินธุ์ วงศ์สุรไกร รองประธานคณะกรรมการ AEC Prompt สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

และคุณกษิณีเดช จันทร์เจียวใช้ นายความ สำนักกฎหมายสากล สยามพีเอ็มเอ จำกัด

คุณชินโรส เบญจชวกุล ได้กล่าวถึงประสบการณ์ในการทำงานในประเทศเวียดนาม ซึ่งได้แสดงถึงความแตกต่างกับการทำงานในประเทศ ซึ่งจะต้องมีความเข้าใจด้านภาษาและวัฒนธรรม ซึ่งทำให้เกิดมุมมองและความคิดใหม่ เช่น ทีมงานมีความสำคัญมากกว่าหัวหน้าที่จะนำไปสู่ผลสำเร็จในการทำงาน ระบบการทำงานของคนเวียดนาม คนเวียดนามว่าเป็นคนขยัน มีความตั้งใจในการทำงานสูง และมีการพัฒนาความรู้ผ่านระบบการศึกษา สำหรับการเตรียมตัวสำหรับการทำงานในต่างแดน **ประการแรก รู้จักตนเอง** จะต้องรู้จักตัวเองก่อน มีเป้าหมายที่ชัดเจนในชีวิตอย่างไร และต้องการประกอบอาชีพอะไรในอนาคต 1) เตรียมความรู้ภาษา ทักษะในการทำงาน 2) จะต้องมีใบอนุญาต อาชีวศึกษา และประสบการณ์การทำงาน 3) การเตรียมพร้อมด้านจิตใจที่จะสามารถรับมือกับสถานการณ์ในการทำงานต่างๆ ได้ 4) การเตรียมพร้อมด้านสุขภาพและร่างกาย และควรมีการวางแผนทางด้านครอบครัว **ประการที่สอง รู้จักองค์กร** ต้องมองให้ชัดว่าองค์กรที่จะทำงานมีวิสัยทัศน์ ภารกิจ และระบบการวัดผลอย่างไรบ้าง การกำหนดตัวชี้วัดเป้าหมายผลงาน รู้จักองค์กรทั้งภายในและภายนอก ทีมงาน ลูกค้า และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง **ประการที่สาม รู้จักประเทศในด้านความรู้ทั่วไป** อาทิ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ค่านิยม การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และการติดตามข่าวสารทั้งในประเทศและต่างประเทศ

คุณกษิณีเดช จันทร์เจียวใช้ ได้กล่าวถึงประสบการณ์ในการทำงานสายงานด้านกฎหมายการค้าการลงทุนในประเทศพม่า ซึ่งได้เตรียมตัวการทำงานในประเทศพม่าโดยการซื้อหนังสือภาษาพม่าเพื่อเรียนรู้คำศัพท์ต่างๆ สำหรับระบบการทำงานของคนพม่าในปัจจุบันมีการแข่งขันสูง การทำงานในพม่าซึ่งยังเป็นประเทศที่ยังไม่พัฒนา กฎระเบียบหรือกฎหมายจึงยังไม่ได้มีความสำคัญมากนัก แต่สิ่งที่สำคัญในการทำงานคือ การสร้างความสัมพันธ์ การทำงานในพม่าจะต้องพัฒนาไปพร้อมกับประเทศ ดูว่ามีอะไรเปลี่ยนแปลงบ้าง และมีไหวพริบในการทำงาน นอกจากนี้การทำงานในแต่ละประเทศจะต้องคำนึงว่าแต่ละประเทศในอาเซียนจะมีความท้าทายแตกต่างกันขึ้นอยู่กับว่าเราต้องการทำงานภายใต้ความท้าทายในรูปแบบใด และสิ่งที่สำคัญคือการหาความแตกต่างให้แก่ตัวเองซึ่งจะเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการแข่งขันในอนาคต จะต้องมีการวางแผนในอนาคตว่าต้องการศึกษาต่อหรือทำงาน จะต้องตั้งเป้าหมายให้ชัดเจน มีความกระตือรือร้นในการ

เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ในการทำงานในต่างแดน สร้างความโดดเด่นในองค์กร และเมื่อมีโอกาสในชีวิตอย่าปล่อยให้หลุดมือไปและตั้งใจทำให้ดีที่สุด

คุณไกรสินธุ์ วงศ์สุรไกร ได้กล่าวถึงประสบการณ์ในการทำธุรกิจ在不同ประเทศทั้งในภูมิภาคอาเซียนและประเทศอื่นๆ ได้เน้นถึงภาษาว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการสื่อสารในการทำงาน และได้เน้นย้ำให้คนรุ่นใหม่ต้องเตรียมพร้อมสำหรับการทำงานในต่างแดนตั้งแต่ตอนนี้ นอกจากนี้การมีทัศนคติที่ดีต่อประเทศอื่นๆ จะเป็นโอกาสในการเชื่อมความสัมพันธ์และการทำธุรกิจ และต้องมีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้สำหรับการทำงานในอนาคต เริ่มพัฒนาตัวเองและเกี่ยวประสบการณ์ให้ได้มากที่สุดสำหรับการทำงาน ควรเรียนภาษาที่คิดว่าจะเป็นประโยชน์ในอนาคตสำหรับการทำงาน เพื่อให้ประเทศไทยเป็นทุนมนุษย์ที่สำคัญในอาเซียน

6. การอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “คนรุ่นใหม่กับความพร้อมเป็น “พลเมืองอาเซียน” : ความรู้ความเข้าใจในสังคมวัฒนธรรมอาเซียน”

โดย ดร. ณัฐพร ไทยจงรักษ์ นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิด้าน South East Asian Studies

6.1 ความสำคัญของกาเป็นพลเมืองอาเซียน

การสร้างความเป็นพลเมืองอาเซียนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะความเป็นหนึ่งเดียวของอาเซียนจะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าขาดการร่วมแรงร่วมใจ และอาเซียนตกลงว่าจะต้องจรรโลงรักษาความแตกต่างหลากหลายทางภาษา ศาสนา และวัฒนธรรมในอาเซียนให้เป็นอัตลักษณ์เฉพาะของอาเซียนร่วมกันเป็นหนึ่งเดียวกันทุกชาติทุกกลุ่มวัฒนธรรมในท้องถิ่นต่างๆ ของอาเซียนก็จะต้องมีจิตสำนึกร่วมอัตลักษณ์เดียวกันให้ได้ สำหรับแนวทางการสร้างความเป็นพลเมืองอาเซียน จะต้องมีการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเป็นพลเมืองอาเซียน และสร้างกระบวนการในการสร้างเสริมความเป็นพลเมือง

6.2 คุณลักษณะของพลเมืองอาเซียน

- 1) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียน
- 2) มีทักษะในการสื่อสาร
- 3) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์
- 4) มีความภาคภูมิใจในความเป็นพลเมืองอาเซียน ความภาคภูมิใจ

6.3 ข้อเสนอแนะในการเตรียมความพร้อมเป็นพลเมืองอาเซียน

- 1) การเตรียมความพร้อมทางด้านภาษา
- 2) กระบวนการทำงานที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง
- 3) เรียนรู้วัฒนธรรม ปราศจากอคติ

4) เรียนรู้วัฒนธรรมองค์กร

5) ลอดคติ หรือแนวคิดในการปิดกั้นชาติเพื่อนบ้าน

7. การอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “คนรุ่นใหม่กับบทบาทยุทธศาสตร์อาเซียน : ทักษะการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม และการเจรจาทางการทูต”

โดย รศ.เมตตา วิวัฒน์นุกุล อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิทยา คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ในฐานะคนรุ่นใหม่จะต้องเตรียมพร้อมสำหรับการเป็นพลเมืองโลกและพลเมืองอาเซียนไปพร้อมๆ กัน สิ่งสำคัญจะต้องพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างไรในฐานะที่เราเป็นยูวทูต เป็นทุนมนุษย์ที่สำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศ และเป็นตัวแทนทางวัฒนธรรม ซึ่งคนรุ่นใหม่จะต้องมีทักษะการสื่อสารในสองด้าน ได้แก่ **ทักษะการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม (Intercultural communication competence : ICC)** เป็นการสื่อสารระหว่างบุคคลที่มีวัฒนธรรมที่ต่างกัน และ**ทักษะการสื่อสารท่ามกลางสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Multicultural communication competence : MCC)** เป็นการปรับตัวในสังคมที่มีความเป็นพหุวัฒนธรรม ซึ่งคนรุ่นใหม่ต้องมีทักษะ 3 ด้านที่สำคัญ ประกอบด้วย 1) ความรู้ความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมและภาษา (cognitive domain) ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจรูปแบบความสัมพันธ์ของคนและค่านิยม รวมทั้งภาษาของแต่ละประเทศ ที่จะสะท้อนรูปแบบและวัฒนธรรมของแต่ละสังคม 2) ทักษะทัศนคติ อารมณ์ และความรู้สึก (affective domain) ถ้าไปอยู่ร่วมกับคนต่างวัฒนธรรมจะต้องมีทัศนคติ อารมณ์ และความรู้สึกที่เป็นบวก 3) มีพฤติกรรมและการแสดงออกที่เหมาะสม (behavioral domain) ยอมรับความแตกต่างของคนต่างวัฒนธรรม ซึ่งทักษะทั้งสามด้านนี้คนรุ่นใหม่จะต้องมีทักษะในสามด้านไม่เฉพาะในด้านใดด้านหนึ่ง

สำหรับทิศทางการปรับตัวต่อการอยู่ร่วมกันในอาเซียน **ประการแรก** ต้องเข้าใจว่าวัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลงและความซับซ้อน มีวัฒนธรรมย่อย มีความแตกต่างทางด้านศาสนา ต้องศึกษาวัฒนธรรมมาจากอะไรและเมื่อไร เพราะจะมีแนวคิดที่แตกต่างกันและมาจากมุมมองที่แตกต่างกัน **ประการที่สอง** ฝึกความไวต่อการตอบสนอง สังเกตการณ์เปลี่ยนต่อคนต่างวัฒนธรรมแสดงต่อเรา **ประการที่สาม** จะต้องเรียนความเป็นพลเมืองอาเซียนและความเป็นพลเมืองโลกด้วย เพราะในปัจจุบันโลกเชื่อมโยงหมด และ **ประการสุดท้าย** การรักษาชาติพันธุ์ของตนเอง เนื่องจากกระแสโลกาภิวัตน์ที่สามารถเข้าสู่แต่ละประเทศได้ง่าย อย่าให้จักรวรรดิทางวัฒนธรรมสามารถกลืนกลายวัฒนธรรมอื่นๆ ได้

8. สรุปกิจกรรม Workshop

กลุ่มที่ 1: กัมพูชา

วิสัยทัศน์ : “ประชาคมอาเซียน ประชาคมแห่งศตวรรษที่ 21 ประชากรมีคุณภาพ เข้าใจทุกเรื่องราว เข้าถึงทุกประเทศ พัฒนาเป็นหนึ่งเดียว สู่สากลอย่างยั่งยืน”

วิธีการ :

1. พัฒนาการศึกษาด้านภาษา
2. พัฒนาชุมชนให้พัฒนาไปพร้อมๆ กัน
3. ส่งเสริมด้านการลงทุนและการท่องเที่ยว เพราะการท่องเที่ยวไทยมีสิ่งที่น่าสนใจแล
4. ทำให้ประเทศต่างๆ มีความใกล้ชิดกันมากขึ้น มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม
5. พัฒนาแรงงานของประเทศ
6. ให้ประเทศในอาเซียนร่วมมือกันและเดินไปพร้อมกัน

กลุ่มที่ 2: ลาว

วิสัยทัศน์ : “ก้าวทันอาเซียน เรียนรู้แบบบูรณาการ ก้าวสู่ความเป็นสากล”

วิธีการ :

1. การพัฒนาตนเองในด้านภาษาในประเทศอาเซียน ปรับทัศนคติ และเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ในอาเซียน
2. ศึกษาข้อมูล ความรู้พื้นฐานแต่ละประเทศอาเซียน
3. ประชุมแลกเปลี่ยน ในกลุ่มประเทศอาเซียน มีการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนด้านความรู้วิชาการและวัฒนธรรม
4. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือกัน ให้มีความสามัคคี ส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่กล้าคิดกล้าทำ และร่วมมือพัฒนาแบบบูรณาการ
5. ประเมินทุกๆ 1 ปี 5 ปี และระยะยาว

กลุ่มที่ 3: เมียนมาร์

วิสัยทัศน์ : “การเรียนต้องการให้นักเรียนได้รับการศึกษาทุกคน”

วิธีการ :

1. ขยายโรงเรียนไปสู่ชนบทเพื่อให้เด็กในชนบทได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง
2. ให้ความรู้ด้านภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม
3. ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนนักเรียนในระหว่างประเทศอาเซียน
4. ปรับปรุงระบบการศึกษาทุกปี เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

กลุ่มที่ 4: เวียดนาม

วิสัยทัศน์ : “การศึกษาและการสื่อสารของคนรุ่นใหม่เพื่อก้าวสู่สังคมโลก”

วิธีการ :

1. การเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษา โดยให้เรียนเร็วขึ้น
2. สอนโดยเจ้าของภาษา
3. กล้าพูดกล้าแสดงออก
4. ปลูกฝังการพูด อ่าน และเขียน

5. เสริมสร้างกิจกรรมให้มากขึ้น

กลุ่มที่ 5: ไทย

วิสัยทัศน์ : “มุ่งเน้นพัฒนาการศึกษา บุคลากร การสื่อสาร และสาธารณูปโภคให้ได้มาตรฐาน เพื่อนำพากลุ่มประเทศอาเซียนไปสู่การมีเศรษฐกิจที่ยั่งยืน”

วิธีการ :

1. กลุ่มอาเซียนช่วยกันคิดพัฒนาระบบการสื่อสารให้เท่าเทียมกัน
2. พัฒนาการเรียนการสอนโดยเน้นภาษาอังกฤษ
3. พัฒนาศักยภาพของแรงงาน
4. พัฒนาระบบสาธารณูปโภค อาทิ ประปา ในชนบทให้ทัดเทียมกับในเมืองหลวง และพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง อาทิ ถนนและรถไฟ เพื่อให้การเดินทางสะดวกขึ้น

กลุ่มที่ 6: มาเลเซีย

วิสัยทัศน์ : “พัฒนาภาษา เศรษฐกิจก้าวไกล เข้าใจวัฒนธรรม”

วิธีการ :

1. การเรียนรู้ด้านภาษา เน้นพื้นฐานโดยเน้นภาษาอังกฤษ และปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน สอนการสื่อสารของทั้ง10 ประเทศ เพื่อนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งวัฒนธรรม
2. การพัฒนาเทคโนโลยี ทรัพยากรมนุษย์ ปรับปรุงความคิดพัฒนาทักษะ พัฒนาระบบเศรษฐกิจฐานราก
3. พันธะผูกพันในอาเซียน เรื่องของ core value ทำให้อาเซียนไปสู่จุดมุ่งหมาย
ทำให้บรรยากาศเป็นหนึ่งเดียวในการปรับตัว

กลุ่มที่ 7: อินโดนีเซีย

วิสัยทัศน์ : “มุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพชีวิต สังคม เศรษฐกิจ และรับรองการบูรณาการของเศรษฐกิจโลกอย่างครอบคลุม”

วิธีการ :

1. ส่งเสริมการศึกษาให้มีมาตรฐานที่ดีขึ้น เรียนรู้วัฒนธรรม และภาษาพื้นฐานของประเทศในอาเซียน
2. ขจัดปัญหาคอร์รัปชัน และนำเงินมาพัฒนาประเทศ
3. ปรับทัศนคติให้เป็นกลาง เปิดรับสิ่งใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพของประชาชนในทุกๆ ด้าน
4. พัฒนาศักยภาพของคน และพัฒนาคนให้มีความยืดหยุ่นเพื่อรองรับการบูรณาการ
5. มีนโยบายพัฒนาและช่วยเหลือธุรกิจขนาดย่อยเพื่อให้สามารถอยู่รอดได้ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

กลุ่มที่ 8: ฟิลิปปินส์

วิสัยทัศน์ : “เติบโตอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณค่าและความสำคัญทางธุรกิจ มุ่งสู่การเป็นผู้นำระดับโลก”

วิธีการ :

1. สร้างความเชื่อมั่นในทางการค้าของกลุ่มธุรกิจเพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองในประเทศยุโรป
2. พัฒนาโอกาสทางธุรกิจใหม่เพื่อเอื้อต่อการเติบโตขององค์กรต่างๆ อย่างยั่งยืน
3. มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรของแต่ละประเทศให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อให้ธุรกิจดำเนินไปอย่างมั่นคง

กลุ่มที่ 9: บรูไน

วิสัยทัศน์ : “มุ่งเน้นพัฒนาระบบการศึกษาของอาเซียน เพื่อผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในระดับสากล”

วิธีการ :

1. พัฒนาหลักสูตรระบบการศึกษาร่วมกันในอาเซียน เพื่อให้มีการพัฒนาบุคลากรในทิศทางเดียวกัน ทั้งการเรียนในระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา
2. พัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษาให้มีความทันสมัย มุ่งพัฒนาการประเมินผลข้อสอบให้มีมาตรฐานเดียวกันทั้งอาเซียน
3. จัดระบบการศึกษาเป็นแบบเปิดตั้งแต่ระดับปฐมศึกษา เช่น การสอนเป็นไปตามธรรมชาติ เนื้อหาการสอนสอดคล้องกับวัยของผู้เรียน การสอนที่สอดคล้องกับชีวิตจริง
4. การพัฒนาด้านภาษา ภาษาอังกฤษ และอาเซียน โดยแทรกเนื้อหาในการเรียนการสอนต่างๆ

กลุ่มที่ 10: สิงคโปร์

วิสัยทัศน์ : “ประเทศจะพัฒนาได้ต้องเริ่มจากการพัฒนาจากความรู้ กล้าคิดกล้าทำอย่างมั่นใจ”

วิธีการ :

1. เปิดมุมมองรับความรู้รอบด้านเพื่อปรับทัศนคติของตนเอง
2. พัฒนาระบบการศึกษา โดยดึงศักยภาพของผู้เรียนออกมาเพื่อพัฒนาความศักยภาพของผู้เรียน เน้นการศึกษาเฉพาะด้านหรือการศึกษาวิชาชีพ
3. พัฒนาภาษาอังกฤษและเรียนรู้ภาษาของประเทศในอาเซียน
4. เน้นความสามัคคีมากกว่าการแข่งขัน

คำถามช่วงพบผู้แทนจากสถานทูต

1. What are the characteristics of the Malaysian education system?
2. What have you learned from your experiences being around the ASEAN countries?
3. What are the additional occupations or professions than the ten already set?
4. What is your inspiration as a diplomat?
5. What kind of problem have you experienced in subculture?

6. How people in ASEAN can get connected with each other and make friends or create friendship and relationship with each other?